

26327 - Хатми Қуръон дар Рамазон

савол

Оё аз мудорасай Җабраил (дуруди Аллоҳ бар ў бод) бо паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) Қуръонро дар Рамазон, афзалияти хатми Қуръон фаҳмида мешавад?

Чавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Ва дуруду салом ба расулуллоҳ. Ва баъд:

Аз он мудорасай Қуръон истифода карда мешавад. Барои мӯъмин мустаҳаб аст, ки Қуръонро бо шахсе, ки фоидаву манфиат мерасонад, мудораса намояд, зеро расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) бо Җабраил ба хотири баҳра бурдан мудораса намуд, чунки Җабраил аз назди Аллоҳ азза ва ҷалла меояд ва ў байнине Аллоҳ ва паёмбарон миёнарав аст. Җабраил бояд, ки ба паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) ба чизҳое аз ҷониби Аллоҳ таъоло, аз ҷиҳати барпо намудани ҳарфҳои Қуръон, аз ҷиҳати маъноҳои он, ки Аллоҳ онро хостааст, фоида расонад. Ҳар гоҳ инсон Қуръонро бо шахсе, ки ўро дар фаҳми Қуръон ва омӯхтани лафзҳои Қуръон кӯмак мекунад, мудораса менамояд, ин амри матлуб аст, чуноне ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) бо Җабраил мудораса мекард. Ин маъни онро надоранд, ки Җабраил аз паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) беҳтар аст. Вале Җабраил фиристодаест, ки аз ҷониби Аллоҳ омадааст, ба расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) амри Аллоҳро дар бобати Қуръон ва лафзҳову маъноҳои он мерасонад. Расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) аз Җабраил дар ин бобат истифода мебурд, на ба хотири он, ки Җабраил аз паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) афзалтар аст, балки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) афзалтарини башарият ва афзалтар аз тамоми фариштагон (дуруди Аллоҳ бар онон бод) ба шумор меравад. Аммо мудорасай Қуръон барои паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) ва барои уммат хайри зиёде дорад, зеро он мудорасай Қуръон бо он тарзест, ки аз ҷониби Аллоҳ

омадааст ва то ин ки аз он чизе, ки аз ҷониби Аллоҳ таъоло омадааст, истифода барад.

Ва он фоидаи дигаре ҳам дорад ва он ин аст, ки мудораса кардан дар шаб афзалтар аз рӯз аст, зоро он мудораса (яъне мудорасаи Ҷабраил бо расууллоҳ) дар ша буд. Маълум аст, ки шаб барои ҳузури қалб муносибтар буда, шаб метавон аз дарси қуръонӣ нисбат ба рӯз фоидаи бештар бурд.

Ҳамчунин он фоидаҳои дигаре ҳам дорад: Машрӯъ будани мудораса ва он амали солеҳ аст, гарчанде ки ин амал дар ғайри Рамазон ҳам анҷом дода шавад, зоро мудораса барои ҳардӯи онҳо фоида дорад. Агар мудорасакунандагон аз ду нафар бештар ҳам бошанд, ҳеч боке надорад, ки ҳар яке аз онҳо аз бародари худ баҳра бибаранд. Мудораса инсонро ба хондани Қуръон тарғиб менамояд ва ўро фаъол мегардонад. Агар инсон Қуръонро танҳо бихонад, шояд ба қадри кофӣ фаъол шуда намоянд, ин чиз ўро ба қироати Қуръон бештар тарғиб менамояд ва ўро фаъолтар мегардонад. Ҳамчунин бояд фоидаи зиёдеро дар назар гирифт, ки дар ҳамхонӣ ва мутолиа барои фаҳми ончи мумкин аст, душвор бошад, ҳосил мешавад, ки ҳамаи инҳо ҳайри зиёде дар худ доранд.

Аз инҷо пайдост, ки қироати комили Қуръон аз ҷониби имом дар ҷамоъат дар моҳи Рамазон навъе аз ин мудораса ба ҳисоб меравад, зоро дар ин қироат баҳра расонидан ба онҳо дар тамоми Қуръон дида мешавад. Аз ин рӯ, Имом Аҳмад (раҳмати Аллоҳ бар ў бод) дӯст медошт, ки шахсоне имоматӣ мекунанд, Қуръонро хатм кунанд. Воқеан ҳам гузаштагони мо шунидани тамоми Қуръонро дӯст медоштанд. Аммо набояд хатми Қуръон, шитобкорона, ва бо суръати тез сурат бигираду, оромӣ дар қироат ва хушӯъ ва оромиш аз байн биравад, балки риоя намудани ин чизҳо аз хатм авлотар аст.